

Klement
RENTMEESTERS

Ecologische quickscan Wet natuurbescherming

Hoeve Zonneberg, Maastricht

November 2021

Klement Rentmeesters.

**Liefde voor monumenten
en landgoederen.**

Ecologische quickscan Wet natuurbescherming

Hoeve Zonneberg, Maastricht

November 2021

Opdrachtgever
De Heer H. Martens
Zonnebergweg 10
6212 NE Maastricht
T. 06-41901163

Opgesteld door
Femke Pakbier

Gecontroleerd door
Vincent Voorn

Datum
16 november 2021

Klement
RENTMEESTERS

Rijksweg 4
6271 AE Gulpen

Nieuwe Waalreseweg 189
5552 EJ Valkenswaard

043 - 32 33 511
info@klement2.com
www.klement2.com

Voorwoord

Bij een ruimtelijke ingreep is het volgens de Wet natuurbescherming verplicht om vooraf te toetsen of er negatieve effecten kunnen optreden op beschermde natuurgebieden en beschermde planten- en diersoorten. Dit gebeurt door middel van een ecologische quickscan. Wanneer negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, is soortgericht onderzoek verplicht. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek, kan een ontheffing aangevraagd worden, waarbij een mitigatie- en compensatieplan voor opgesteld dient te worden.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Wettelijke kaders.....	1
Bescherming van soorten.....	1
Bescherming van gebieden	2
Bescherming van houtopstanden	2
1.3 Onderzoeksmethode.....	2
1.4 Leeswijzer.....	2
2. Plangebied en ingreep.....	3
2.1 Ligging en beschrijving plangebied	3
2.2 Beoogde ingreep.....	4
3. Resultaten	5
3.1 Beschermd gebieden	5
3.2 Bescherming houtopstanden.....	6
3.3 Vogels	6
3.4 Planten	7
3.5 Vleermuizen	7
3.6 Knaagdieren.....	7
3.7 Muizen	7
3.8 Marterachtigen.....	7
3.9 Overige zoogdieren	8
3.10 Reptielen	8
3.11 Amfibieën.....	8
3.12 Vissen	8
3.13 Vlinders en libellen	9
3.14 Overige ongewervelden	9
3.15 Samenvatting resultaten.....	9
4. Effectbeoordeling en toetsing	10
4.1 Beschermd gebieden	10
4.2 Beschermd houtopstanden.....	11
4.3 Beschermd soorten	11
4.4 Samenvatting effectbeoordeling en toetsing.....	12

5. Conclusie en aanbevelingen	13
5.1 Beschermde gebieden	13
5.2 Beschermde houtopstanden.....	13
5.3 Beschermde soorten	13
5.4 Samenvatting.....	14
6. Bronnenlijst.....	15
6.1 Websites.....	15
6.2 Literatuur	15
Bijlage 1 Foto overzicht	
Bijlage 2 Wet- en regelgeving	
Bijlage 3 Lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten	
Bijlage 4 Lijst van vrijgestelde soorten	

1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de aanleiding van de quickscan beschreven en worden de wettelijke kaders kort benoemd. Vervolgens wordt de onderzoeksmethode toegelicht. Als laatste wordt de leeswijzer beschreven.

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is eigenaar van Hoeve Zonneberg op het adres Zonnebergweg 10 te Maastricht. Opdrachtgever is voornemens om de bijgebouwen van de hoeve op termijn te inpandig te verbouwen. Voor de functiewijziging van de gebouwen loopt een bestemmingsplanprocedure bij de gemeente Maastricht. In het kader hiervan is de ecologische quickscan uitgevoerd.

In dit rapport wordt een inschatting gegeven van het effect van de ingreep op beschermde soorten en beschermde gebieden. Wanneer effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden niet kunnen worden uitgesloten, is er aanvullend onderzoek nodig. Op deze manier wordt een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen.

1.2 Wettelijke kaders

De Wet natuurbescherming (Wnb) is per 1 januari 2017 van kracht en bevat Europese en nationale natuurbeschermingsregels voor beschermde soorten, beschermde gebieden en bescherming van houtopstanden. Bij een ruimtelijke ingreep is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura2000 en Natuurnetwerk Nederland). De Wnb zal op termijn overgaan in de nieuwe Omgevingswet.

Bescherming van soorten

Voor de verschillende beschermingsregimes van soorten van de Wet natuurbescherming gelden een aantal verbodsartikelen en vrijstellingsmogelijkheden. De beschermingsregimes zijn:

- Beschermingsregime Vogelrichtlijn: Europees beschermde vogels;
- Beschermingsregime Habitatrichtlijn: Europees beschermde flora en fauna behalve vogels;
- Beschermingsregime Andere soorten: Nationaal beschermde soorten.

De verbodsbepalingen betekenen globaal dat het is verboden om:

- te doden;
- te vangen, plukken en uitsteken;
- opzettelijk te verstoren;
- vernielen of beschadigen van nestplaatsen, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of standplaatsen.

Daarnaast geldt altijd de zorgplicht (art. 1.11), wat betekent dat voor zowel beschermde als onbeschermde flora en fauna negatieve effecten moeten worden voorkomen en positieve effecten bevorderd moeten worden. De zorgplicht geldt ook voor Nationaal beschermde soorten die voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld. Per provincie kunnen verschillende soorten zijn vrijgesteld (zie bijlage 4). In bijlage 2 wordt de wet- en regelgeving uitgebreider beschreven. Van diverse soortgroepen zijn Rode Lijsten beschikbaar, deze lijsten gelden voor heel Nederland. Daarnaast hebben diverse provincies en steden een eigen lijst met soorten, die lokaal extra aandacht en prioriteit krijgen. Zowel de Nationale Rode Lijst als de regionale lijsten hebben geen juridische beschermingsstatus. Meer gedetailleerde informatie over de Wet natuurbescherming staat beschreven in bijlage 2.

Bescherming van gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen gebieden vanuit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Voor ieder gebied zijn doelstellingen vastgesteld voor beschermde habitats en/of soorten. Daarnaast zijn gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) planologisch beschermd en moeten mogelijke negatieve effecten getoetst worden aan de kernkwaliteiten van het NNN (vaak ook provinciaal natuurnetwerk genoemd).

Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming geldt voor bos en andere 'houtopstanden' zoals houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen. De Wet natuurbescherming is van toepassing als:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt;
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

1.3 Onderzoeksmethode

De ecologische quickscan is op de volgende manier uitgevoerd:

1. Met behulp van recente bronnen en literatuur is onderzocht welke beschermde soorten flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Hierbij zijn waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en gegevens uit recente verspreidingsatlassen en actuele websites gebruikt.
2. De ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) is opgezocht.
3. Op 3 november 2021 is het plangebied door Femke Pakbier bezocht. Daarbij zijn de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen met behulp van verrekijker, zaklamp en fotocamera geïnventariseerd.
4. Op basis van de verspreidingsgegevens en habitateisen van beschermde soorten en de biotoopkenmerken van het plangebied is een inschatting gemaakt of beschermde soorten (potentieel) in het plangebied voorkomen en welke mogelijke functies het plangebied heeft voor beschermde soorten.
5. Op basis van de informatie die door de opdrachtgever is aangeleverd, is de ingreep in kaart gebracht en omschreven.
6. Op grond van de beschreven ingreep is bepaald:
 - a. of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is;
 - b. of de bescherming van houtopstanden aan de orde is;
 - c. of er negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies te verwachten zijn.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het plangebied en de ingreep beschreven. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van de inventarisatie weergegeven. In hoofdstuk 4 worden de resultaten getoetst aan de Wet natuurbescherming en in hoofdstuk 5 worden de conclusies en aanbevelingen weergegeven. In bijlage 1 zijn diverse foto's van het plangebied opgenomen. In bijlage 2 worden de wettelijke kaders uitgebreid beschreven. In bijlage 3 is een lijst van jaarrond beschermde nesten in Limburg opgenomen en in bijlage 4 is een lijst van vrijgestelde soorten in Limburg opgenomen.

2. Plangebied en ingreep

In dit hoofdstuk worden het plangebied, de huidige situatie en de ingreep beschreven.

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen op het adres Zonnebergweg 10 te Maastricht, ook wel bekend als Hoeve Zonneberg. Het plangebied is gelegen in de gemeente Maastricht, provincie Limburg. In onderstaand figuur wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven. Hoeve Zonneberg ligt op de Sint Pietersberg, ten noorden van de ENCI groeve en ten westen van de wijk Sint Pieter.

De hoeve is in vrij korte tijd als carréhoeve gebouwd. De pachter van de nabijgelegen Hoeve Lichtenberg, bouwde Hoeve de Zonneberg in 1873, na een ruzie met de eigenaar. De boerderij is voor het grootste gedeelte opgebouwd uit mergelblokken uit de Sint-Pietersberg zelf. Vlak bij de boerderij is de ingang van gangenstelsel Zonneberg gelegen. Deze groeve in de berg is genoemd naar de boerderij.

Het gebouw wordt aan alle kanten omgeven door boomgaard, grasland, weiland en houtwallen. Aan de zuidkant is een ontsluiting aanwezig aan de Zonnebergweg. Het plangebied is kadastraal bekend als gemeente Sint Pieter, sectie B, nummer 4512.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging plangebied

Dit onderzoek ziet toe op de noord-, west- en zuidvleugel, de feitelijke bijgebouwen van de hoeve. Het woonhuis wordt buiten beschouwing gelaten. In bijlage 1 zijn diverse foto's opgenomen.

Opdrachtgever heeft enkele katten en honden die vrij over de hoeve rondstruinen.

De daken van de bijgebouwen zijn reeds vervangen en geïsoleerd. Er is geen spouwmuur aanwezig. Er zijn geen schoorstenen aanwezig. Her en der zijn restauratiewerkzaamheden uitgevoerd aan de gevels.

De noordvleugel is aan de zuidkant open. De vloer is deels verhard middels baksteenklinkers en is deels onverhard. Er zijn geen gevelopeningen aanwezig in de noordgevel. Er is geen verdieping aanwezig. Op het dak zijn zonnepanelen aangebracht. De noordvleugel wordt deels gebruikt als overdekt terras, deels als carport en deels voor opslag.

De westvleugel betreft een dwarsdeelschuur met twee tegenover elkaar liggende grote poorten in de west- en oostgevel. Voor het overige zijn er geen gevelopeningen aanwezig. Er is geen verdieping aanwezig. De vloer bestaat deels uit beton en is deels onverhard. De schuur wordt gebruikt voor opslag.

De zuidvleugel betreft de voormalige stallen. De vloer is deels verhard middels beton en deels met baksteenklinkers. De begane grond is gesloten, er zijn enkele gevelopeningen aanwezig in de vorm van ramen en deuren. Er is een verdieping aanwezig die aan de west- en zuidkant open is. De stallen worden gebruikt voor opslag.

2.2 Beoogde ingreep

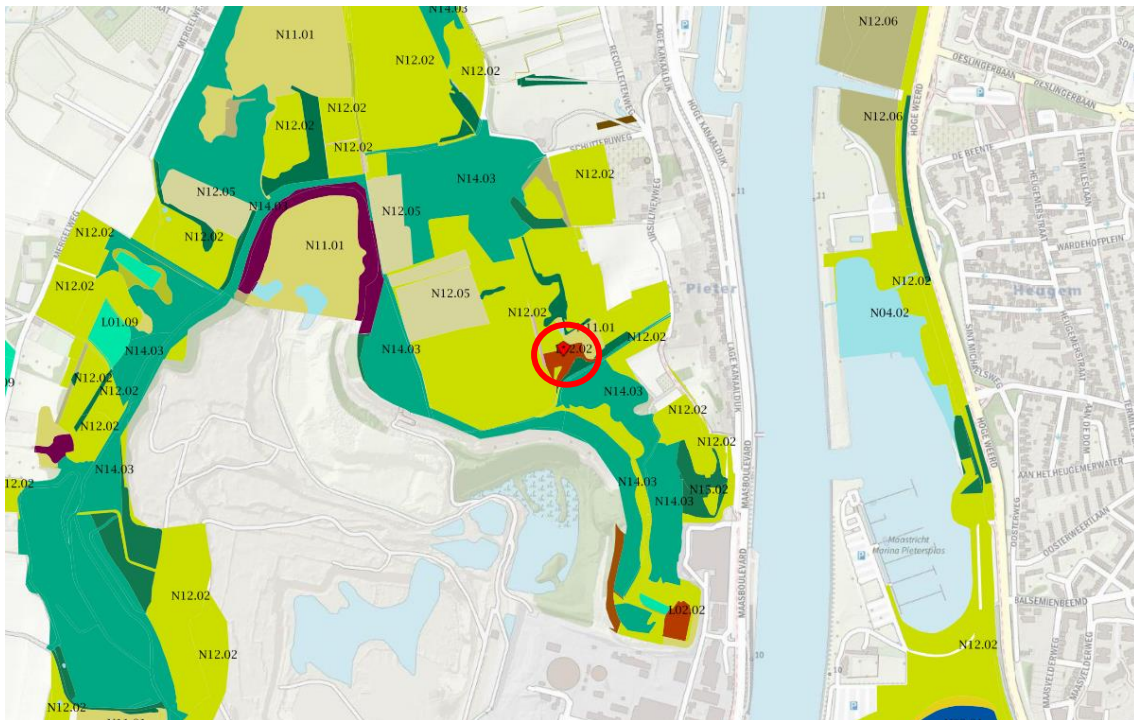
Momenteel loopt bij de gemeente Maastricht een bestemmingsplanprocedure om de bestemming van de hoeve te wijzigen van 'Agrarisch' naar 'Wonen'. Binnen de nieuwe bestemming 'Wonen' worden specifieke functieaanduidingen opgenomen voor dagrecreatie in de vorm van workshops en kleinschalige daghoreca in de bijgebouwen. Om deze functies op de locatie in te passen, zal op termijn inpandig een verbouwing nodig zijn. Hierbij gaan geen werkzaamheden plaatsvinden aan het dak. Er zal geen uitbreiding van het bouwvolume plaatsvinden.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek en het terreinbezoek beschreven. Eerst worden de beschermde gebieden beschreven, daarna de houtopstanden en als laatste worden de soorten per soortgroep beschreven.

Het plangebied ligt midden in het Natura2000 gebied 'Sint Pietersberg & Jekerdal'. De hoeve zelf is geen Natura2000 gebied. Op onderstaand kaartje is de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura2000 gebieden weergegeven.

Het plangebied is gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de hoeve zelf ook. De beheertype van de hoeve zelf is L02.02 Historisch bouwwerk en erf. De beheertypen die eromheen gelegen zijn, zijn o.a. N12.02 kruiden- en faunairijk grasland, N11.01 droog schraalgrasland, L01.02 houtwal en houtsingel, L01.06 struweelhaag en N14.03 haagbeuken-essenbos.

Figuur 3. Ligging plangebied ten opzichte van NNN gebieden

3.2 Bescherming houtopstanden

Binnen het plangebied worden geen bomen gekapt, bescherming van houtopstanden is derhalve niet van toepassing.

3.3 Vogels

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-3)

Het dak van het gebouw bestaat uit pannen met daaronder dakbeschot waartussen isolatie aanwezig is. Het plangebied is gelegen in het bekende verspreidingsgebied van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*). Beide soorten kunnen onder de dakpannen hun nesten hebben. Eigenaar geeft aan dat tijdens de dakrenovatie vogelschroot is geplaatst. Echter de aanwezigheid van deze soorten kan niet worden uitgesloten.

Onder het dak overstek zijn geen nesten van huiszwaluwen (*Delichon urbicum*) aangetroffen. In de schuur en de stallen zijn geen nesten van boerenzwaluwen (*Hirundo rustica*) aangetroffen. De eigenaar geeft aan dat hij nooit zwaluwen op de hoeve heeft gezien. Door het ontbreken van nesten kan de aanwezigheid van deze soorten worden uitgesloten.

Er zijn geen nesten, braakballen, uitwerpselen of andere sporen aangetroffen van steenuil (*Athene vidalii*), kerkuil (*Tyto alba*), torenvalk (*Falco tinnunculus*), slechtvalk (*Falco peregrinus*) en oehoe (*Bubo bubo*). Eigenaar geeft aan dat hij nooit uilen op de hoeve heeft gezien, behalve de oehoe. Deze landt wel eens op het dak. De torenvalk en slechtvalk worden ook wel eens op het dak gezien. Van de oehoe en de slechtvalk is bekend dat ze broeden in de nabijgelegen ENCI groeve. De torenvalk heeft zeer waarschijnlijk zijn nest in een van de vele nestkasten die in de omliggende wijngaarden aanwezig zijn.

Voor de overige vogelsoorten van deze categorieën, is het gebouw geen geschikt habitat.

Vogelsoorten waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven (categorie 4)

In het plangebied zijn van deze categorie geen vogels waargenomen en worden hier ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt habitat.

Algemene vogelsoorten

In de schuur en de stal zijn uitwerpselen en veren aangetroffen van duiven. Volgens de eigenaar zijn deze ook veelvuldig aanwezig. Verder werden tijdens het terreinbezoek op het dak van de woning kauwen aangetroffen. Andere vogelsoorten die onder de dakpannen kunnen broeden zijn de witte kwikstaart, spreeuw en zwarte roodstaart.

3.4 Planten

Het plangebied betreft een gebouw met oude muren die opgetrokken zijn uit mergel en deels uit baksteen. Op deze muren zijn echter geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Overige beschermde plantensoorten kunnen worden uitgesloten door ontbreken van een geschikt habitat of omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied ligt.

3.5 Vleermuizen

Het dak van het gebouw bestaat uit pannen met daaronder dakbeschot en daartussen isolatie. Aan de kopgevels zijn over de gehele lengte windveren aangebracht. Er zijn geen gevelpannen en eindnokvorst aanwezig. Er zijn geen schoorstenen aanwezig. Het kan wel zijn dat diverse soorten vleermuizen zich onder de pannen van het dak bevinden. Het gaat hierbij om de volgende soorten: gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), grijze grootoorvleermuis (*Plecotus austriacus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), vale vleermuis (*Myotis myotis*), baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), franjestaart (*Myotis nattereri*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*) en tweekleurige vleermuis (*Vespertilio murinus*).

3.6 Knaagdieren

In het plangebied worden geen beschermde knaagdieren (bever, hamster en eekhoorn) verwacht, door het ontbreken van geschikt habitat.

3.7 Muizen

In het plangebied worden geen beschermde muizen (grote bosmuis, Noordse woelmuis, hazelmuis, waterspitsmuis, veldspitsmuis en eikelmuis) verwacht door het ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied ligt.

Voor aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, molmuis, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis en woelrat geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

3.8 Marterachtigen

Het plangebied ligt in het bekende verspreidingsgebied van de steenmarter (*Martes foina*). In de omgeving zijn diverse waarnemingen van de steenmarter bekend. In de schuur zijn depots aanwezig met stenen c.q. zand die hier in juni j.l. gestort zijn. Opdrachtgever is voornemens om deze depots weer op te ruimen. Nabij deze depots zijn uitwerpselen aangetroffen die mogelijk van een steenmarter kunnen zijn. De depots met stenen c.q. zand zijn uitermate geschikt habitat voor de steenmarter en kunnen een mogelijke verblijfplaats zijn.

Aanwezigheid van de steenmarter in de schuur kan derhalve niet worden uitgesloten. De steenmarter is in Limburg vrijgesteld in de periode 15 augustus t/m februari. In de overige gebouwen zijn geen sporen van de steenmarter aangetroffen.

Voor het overige worden in het plangebied geen beschermde marterachtigen (otter, boommarter en das) verwacht, door het ontbreken van geschikt habitat.

Voor bunzing, hermelijn en wezel geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

3.9 Overige zoogdieren

In het plangebied worden geen beschermde roofdieren (wilde kat, lynx en wolf) verwacht door het ontbreken van geschikt habitat.

Er worden logischerwijs geen beschermde zeezoogdieren (21 soorten walvisachtigen) in het plangebied verwacht, door het ontbreken van geschikt habitat.

Voor vos, ree, haas, konijn en egel geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Voor grote hoefdieren zoals wild zwijn, damhert en edelhert ontbreekt geschikt habitat of het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied, waardoor deze niet in het plangebied te verwachten zijn.

3.10 Reptielen

In het plangebied worden geen beschermde reptielen (gladde slang, ringslang, adder, muurhagedis, zandhagedis, levendbarende hagedis en hazelworm) verwacht door het ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied ligt.

Het plangebied ligt in het bekende verspreidingsgebied van de muurhagedis. Echter de enige bekende populatie van de muurhagedis is aanwezig op de oude vestingwerken in de Hoge en Lage Fronten in Maastricht. Op de Sint Pietersberg zijn al heel lang geen waarnemingen meer bekend van de muurhagedis. Aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

3.11 Amfibieën

In het plangebied worden geen beschermde amfibieën (knoflookpad, rugstreeppad, geelbuikvuurpad, vroedmeesterpad, boomkikker, poelkikker, heikikker, kamsalamander, vuursalamander, alpenwatersalamander en vinpootsalamander) verwacht, door het ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied niet in het verspreidingsgebied ligt.

Voor kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en meerkikker geldt dat zij door de provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

3.12 Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. De aanwezigheid van vissen is dan ook uitgesloten.

3.13 Vlinders en libellen

In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor onder dit beschermingsregime vallende libellen en dagvlinders. De aanwezigheid van onder dit beschermingsregime vallende libellen en dagvlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

3.14 Overige ongewervelden

In het plangebied worden geen overige beschermde ongewervelden (brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, vermiljoenkever, platte schijfhoren, vliegend hert en Europese rivierkreeft) verwacht door het ontbreken van geschikt habitat of omdat het plangebied buiten het verspreidingsgebied ligt.

3.15 Samenvatting resultaten

Van de onderstaande resultaten wordt in hoofdstuk 4 getoetst of de ingreep negatieve effecten heeft en of deze effecten in strijd zijn met de Wet natuurbescherming.

Beschermde gebieden

Uit de resultaten blijkt, dat het plangebied zelf niet in een Natura2000 gebied gelegen is. Het plangebied wordt wel omgeven door het Natura2000 gebied Sint Pietersberg & Jekerdal. Het plangebied ligt in het Natuurnetwerk, met beheertype L02.02 Historisch bouwwerk en erf.

Beschermde soorten

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek zijn de volgende soorten of soortgroepen in het plangebied aangetroffen of kan de aanwezigheid ervan niet worden uitgesloten. Vrijgestelde soorten zijn hierbij niet opgenomen. In onderstaande tabel zijn de soorten weergegeven.

Tabel 1: Soort(groepen) (potentieel) aanwezig (aangegeven met 'X') met functie en beschermingsregime

Soort/soortgroep	Functie	Aanwezig	Mogelijk aanwezig	Beschermings-regime
Algemene vogelsoorten	Leefgebied, nesten		X	VR
Huisbus	Leefgebied, nesten		X	VR
Gierzwaluw	Leefgebied, nesten		X	VR
Vleermuizen	Verblijfplaatsen		X	HR
Steenmarter	Verblijfplaatsen		X	AS

VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere soorten

4. Effectbeoordeling en toetsing

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek en het terreinonderzoek, wordt in dit hoofdstuk beoordeeld wat de te verwachten effecten van de ingreep zijn op beschermde gebieden en soorten. Als er negatieve effecten optreden, worden deze getoetst aan de Wet natuurbescherming. Daarna wordt aangegeven of er een aangepaste werkwijze, aanvullend onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

4.1 Beschermde gebieden

Ten aanzien van Natura2000 gebieden dient zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten.

Het dichtstbijzijnde Natura2000 gebied is de Sint Pietersberg & Jekerdal. In dit gebied zijn stikstofgevoelige habitats aanwezig en derhalve staat dit gebied op de lijst van stikstofgevoelige Natura2000 gebieden.

Omdat de verbouwing in pandig gaat plaatsvinden en er geen uitbreiding gaat plaatsvinden van het bestaande bouwvolume, zijn negatieve effecten door bijvoorbeeld menselijke verstoring op het Natura2000 gebied uitgesloten. Voor het onderdeel stikstof is een apart rapport opgesteld door Lievense in 2020. Dit rapport is d.d. 22 oktober 2021 geüpdatet door WSP met kenmerk SLM018742.NOT001.NG. Uit dit rapport blijkt het volgende:

De geplande verbouwing en functiewijziging van Hoeve Zonneberg aan de Zonnebergweg 10 te Maastricht leidt tot een beperkte toename van stikstofdepositie van ten hoogste 0,06 mol/ha/jaar in het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal. Voor de aanwezige habitattypen ter plaatse van de hexagonen, waar deze (beperkte) toename van stikstofdepositie wordt berekend als gevolg van het project, geldt dat de achtergronddepositie relevant lager is dan de kritische depositiewaarde en er geen sprake is van een naderende overbelasting door stikstofdepositie. Geconcludeerd wordt dat de instandhoudingsdoelstellingen voor de habitattypen onmogelijk in gevaar kunnen komen door een dermate geringe extra stikstofdepositie rekening houdend met de ruimte die er nog is totdat de kritische depositiewaarde wordt bereikt. Er bestaat geen risico dat de kwaliteit van de aanwezige habitattypen op deze locatie significant wordt aangetast door de verzurende en/of vermestende invloed van atmosferische stikstofdepositie. Significante effecten op het Natura 2000-gebied Sint Pietersberg & Jekerdal als gevolg van de berekende toename van stikstofdepositie door het project Hoeve Zonneberg zijn dan ook uitgesloten. Een Wnb vergunning is voor wat betreft het aspect stikstofdepositie niet noodzakelijk.

Door Arcadis is in 2016 een 'Toetsing natuur functieverandering Hoeve Zonneberg', met kenmerk C05062.000070, uitgevoerd. Hieruit blijkt, dat negatieve effecten door de ingreep op het Natura2000 gebied zijn uitgesloten.

Het plangebied ligt in het Natuurnetwerk met het beheertype L02.02 Historisch bouwwerk en erf. Omdat de wezenlijke kenmerken en waarden door de in pandig verbouwing niet worden aangetast, is nadere toetsing aan het NNN niet noodzakelijk.

4.2 Beschermde houtopstanden

Binnen het plangebied worden geen bomen gekapt, bescherming van houtopstanden is derhalve niet van toepassing.

4.3 Beschermde soorten

Vogels

Onder de dakpannen kunnen huismussen, gierzwaluwen en diverse algemene vogelsoorten hun nesten hebben. Nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd (categorie 2, zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing). Nesten van algemene vogelsoorten zijn niet jaarrond beschermd. Alle in het wild levende vogels in Nederland zijn beschermd volgens het beschermingsregime Vogelrichtlijn.

Het is verboden om vogels te vangen en te doden en om voornoemde nesten of rustplaatsen, te verstoren, te vernielen of te verwijderen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. Het verstoren van broedende vogels is te allen tijde verboden, ook voor nesten van vogels die niet jaarrond beschermd zijn. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli. Echter hierop zijn altijd uitzonderingen. Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

Er gaan echter geen werkzaamheden aan het dak plaatsvinden. Het dak is reeds gerestaureerd en geïsoleerd. De inpandige verbouwing zal niet tot een negatief effect op de (mogelijk) aanwezige vogels en nesten leiden. Derhalve is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt, dat enkele soorten vleermuizen in het plangebied kunnen voorkomen. Diverse soorten gebouw bewonende vleermuizen kunnen hun verblijfplaats onder de dakpannen hebben. Vleermuizen zijn beschermd onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn. Het is verboden om vleermuizen te vangen en te doden en om hun verblijfplaatsen te verstoren, te vernielen of te verwijderen. Voornoemde is een overtreding van artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 van de Wet Natuurbescherming.

Er gaan echter geen werkzaamheden aan het dak plaatsvinden. Het dak is reeds gerestaureerd en geïsoleerd. Derhalve is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Steenmarter

De steenmarter is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In de schuur kan de steenmarter mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats hebben.

Bij een inpandige verbouwing in de schuur kan de steenmarter en zijn verblijfplaats verstoord, vernield of verwijderd worden. Dit is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. De steenmarter is in Limburg vrijgesteld in de periode 15 augustus t/m februari. Wanneer de schuur in deze periode opgeruimd wordt, worden mogelijke verblijfplaatsen verwijderd en wordt de schuur onaantrekkelijk voor de steenmarter om zich te vestigen. De inpandige verbouwing kan dan buiten de vrijgestelde periode plaatsvinden. Op die manier zijn er geen negatieve effecten op de steenmarter en wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

4.4 Samenvatting effectbeoordeling en toetsing

Uit de effectbeoordeling volgt voor welke soorten/soortgroepen de ingreep wel of geen negatieve effecten heeft op beschermde soorten. In onderstaande tabel is aangegeven of er negatieve effecten zijn (rood), geen effecten zijn (groen) en of de effecten en daarmee de overtredingen zijn te voorkomen door middel van aangepaste werkwijze (met Ja aangegeven).

Tabel 2: Samenvatting effectbeoordeling en overtreding van Wet natuurbescherming (Wnb)

Soort/soortgroep	Functie	Aanwezig	Mogelijk aanwezig	Overtreding	Aangepaste werkwijze
Algemene vogelsoorten	Leefgebied, nesten		X	VR	
Huismus	Leefgebied, nesten		X	VR	
Gierzwaluw	Leefgebied, nesten		X	VR	
Vleermuizen	Verblijfplaatsen		X	HR	
Steenmarter	Verblijfplaatsen		X	AS	

VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere soorten

5. Conclusie en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

5.1 Beschermde gebieden

De ingreep leidt niet tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in Natura2000 gebieden.

Het plangebied ligt in het Natuurnetwerk met het beheertype L02.02 Historisch bouwwerk en erf. Omdat de wezenlijke kenmerken en waarden door de inpandige verbouwing niet worden aangetast, is nadere toetsing aan het NNN niet noodzakelijk.

5.2 Beschermde houtopstanden

Binnen het plangebied worden geen bomen gekapt, bescherming van houtopstanden is derhalve niet van toepassing. Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming is derhalve niet van toepassing.

5.3 Beschermde soorten

Vogels

Alle in het wild levende vogels in Nederland zijn beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn. In het plangebied zijn huismussen, gierzwaluwen en algemene vogelsoorten te verwachten. Nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd (categorie 2, zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing). De nesten van algemene vogelsoorten zijn niet jaarrond beschermd. De nesten kunnen aanwezig zijn onder de dakpannen. Er gaan echter geen werkzaamheden plaatsvinden aan het dak. Door de inpandige verbouwing is er geen negatief effect op de (mogelijk) aanwezige vogels en nesten en is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende soorten vleermuizen zijn beschermd volgens het beschermingsregime Habitatrichtlijn. In het plangebied hebben diverse soorten vleermuizen mogelijk hun vaste rust- en/of verblijfplaats. Vleermuizen kunnen hun verblijfplaatsen hebben onder de dakpannen. Er gaan echter geen werkzaamheden plaatsvinden aan het dak. Door de inpandige verbouwing is er geen negatief effect op de (mogelijk) aanwezige vleermuizen en hun verblijfplaatsen en is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Steenmarter

De steenmarter is beschermd volgens het beschermingsregime Andere soorten. In de schuur kan de steenmarter mogelijk zijn vaste rust- en/of verblijfplaats hebben.

Bij een verbouwing kan de steenmarter en zijn verblijfplaats verstoord, vernield of verwijderd worden. Dit is een overtreding van artikel 3.10, lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. De steenmarter is in Limburg vrijgesteld in de periode 15 augustus t/m februari. Wanneer de schuur in deze periode opgeruimd wordt, zijn er geen negatieve effecten op de steenmarter en wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden. De verbouwing kan daarna buiten de vrijgestelde periode uitgevoerd worden.

5.4 Samenvatting

Wanneer de schuur opgeruimd wordt in de periode 15 augustus t/m februari, worden negatieve effecten op de steenmarter voorkomen. Een overtreding van de Wet natuurbescherming is dan niet aan de orde.

6. Bronnenlijst

6.1 Websites

- www.eis-nederland.nl
- [www.minez.nederlandse soorten.nl/zoeken-naar-soort](http://www.minez.nederlandse-soorten.nl/zoeken-naar-soort)
- www.ndff-ecogrid.nl
- www.ravon.nl
- www.soortenbank.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

6.2 Literatuur

- Broekhuizen S., Spoelstra K., Thissen J.B.M., Canters K.J. en Buys J.C. (redactie) 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12*. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers C.M. en Van Delft J.C.W., 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Dietz C., Von Helversen O. en Nill D., 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Tirion Natuur.
- Floron, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten diverse beschermde soorten, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht

Bijlagen

- 1. Foto overzicht**
- 2. Wet- en regelgeving**
- 3. Lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten**
- 4. Lijst van vrijgestelde soorten**

Bijlage 1 Foto overzicht

Foto 1. Westvleugel schuur

Foto 2. Westvleugel schuur

Foto 3. Westvleugel schuur

Foto 4. Noordvleugel

Foto 5. Noordvleugel

Foto 6. Noordvleugel

Foto 7. Zuidvleugel

Foto 8. Verdieping boven voormalige stallen zuidvleugel

Foto 9. Voormalige stallen zuidvleugel

Foto 10. Voormalige stallen zuidvleugel

Foto 11. Voormalige stallen zuidvleugel

Foto 12. Voormalige stallen zuidvleugel

Bijlage 2 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Vanaf 2022 wordt deze wet opgenomen in de nieuwe Omgevingswet.

De Wet natuurbescherming kent drie pijlers, namelijk:

- bescherming van Natura 2000-gebieden;
- bescherming van soorten;
- bescherming van houtopstanden.

Daarnaast is er een belangrijke plaats ingeruimd voor de zorgplicht (artikel 1.11). Vanuit deze zorgplicht moeten handelingen achterwege blijven waarvan men kan vermoeden zij nadelige gevolgen kunnen hebben voor gebieden of soorten (niet alleen de beschermde). Hieronder volgt een eenvoudige weergave van de essentie van de Wet natuurbescherming, voor zover deze betrekking heeft op ruimtelijke ontwikkelingen en festiviteiten. Verbodsartikelen worden voor de leesbaarheid vereenvoudigd weergegeven.

Bescherming Natura 2000-gebieden

Vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben de lidstaten de verplichting om speciale beschermingszones aan te wijzen. Deze speciale beschermingszones heten Natura 2000-gebieden.

Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van:

- leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn, en/of
- natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verboden (volgens artikel 2.7, lid 2) is elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of,
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen doorgang vinden als Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de activiteit plaatsvindt een vergunning verlenen. Voor diverse werkzaamheden in nationaal belang (zoals werkzaamheden rond de hoofdspoorwegen) is de minister van Economische Zaken bevoegd gezag.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn,
- beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn,
- beschermingsregime andere soorten.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels.

Op basis van artikel 3.1 is het verboden om:

1. opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. opzettelijk vogels te storen.

Het verbod om vogels opzettelijk te storen geldt niet wanneer dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Bij werkzaamheden in het broedseizoen kan het verlaten van nesten als gevolg van verstoring leiden tot het indirect doden van dieren of het aantasten van de functionaliteit van nesten en dus tot een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2. De vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van hetzelfde nest zijn verdeeld over vier categorieën waarvan de nesten een jaarronde bescherming genieten. Ook is er een vijfde categorie van vogels waarvan een inventarisatie van de nesten gewenst kan zijn.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn vallen alle dieren uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a,
- het Verdrag van Bern, bijlage II,
- het Verdrag van Bonn, bijlage I,

en alle planten uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b,
- het Verdrag van Bern, bijlage I.

Volgens artikel 3.5 is het verboden om, voor zover het soorten betreft uit bovenstaande bijlagen:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. opzettelijk dieren te verstoren;
3. opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

In de genoemde bijlagen van de verdragen van Bern en Bonn staan ook diverse vogelsoorten genoemd. Dit betekent dat voor deze soorten het (ver)storen ook verboden is wanneer dit geen effect heeft op de instandhouding van de betreffende soort.

Beschermingsregime andere soorten

Onder het 'beschermingsregime andere soorten' vallen een aantal soorten waarvoor er geen Europese verplichting ligt tot bescherming. Nederland geeft zo uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantensoorten te beschermen.

Volgens artikel 3.10 is het verboden om, voor zover het soorten uit deze lijst betreft:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder dit beschermingsregime vallen ook een groot aantal zeer algemene zoogdieren en amfibieën. Een groot deel van deze algemene soorten zijn door de provincies en het ministerie van EZ voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Ontheffing en vrijstellingen

Ontheffingen worden verleend door de Minister van Economische zaken of Gedeputeerde Staten en geven een initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen worden gegeven door de Minister van Economische zaken of Provinciale Staten en beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is. Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort;
- en er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (artikel 3.3, lid 4b, artikel 3.8, lid 5b en artikel 3.10, lid 2).

Voor het beschermingsregime overige soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.

Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming geldt voor bos en andere 'houtopstanden' zoals houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen. De Wet natuurbescherming is van toepassing als:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt;
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Volgens artikel 4.2 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden;
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Vrijstellingen gelden wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan het NNN en is daartoe het bevoegd gezag.

Wet dieren

De Wet natuurbescherming kent geen verbod op het verwonden van dieren. Dit is namelijk al verboden in de Wet dieren. Volgens artikel 2.1 van de Wet dieren, eerste lid, is het namelijk verboden om:

- zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

De Wet dieren kent een ontheffingsmogelijkheid, maar alleen als het belang van het welzijn van dieren zich er niet tegen verzet. Een ontheffing is niet nodig wanneer vaststaat dat het mogelijk verwonden van dieren een 'redelijk doel' dient, of 'noodzakelijk' is. In een ecologische quickscan wordt niet getoetst aan de Wet dieren.

Bijlage 3 Lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten

In Limburg zijn jaarrond beschermde nesten verdeeld in vier categorieën:

- Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten
- Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing
- Categorie 3: Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest
- Categorie 4: Vogel die jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen. Echter dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van het leefgebied niet in het geding mag komen.

Vogels jaarrond beschermde nesten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie
Kerkuil	Tyto alba	1
Stenuil	Athene vidalii	1
Oehoe	Bubo bubo	1
Roek	Corvus frugilegus	1
Boerenwaluw	Hirundo rustica	2
Gierzwaluw	Apus apus	2
Huiswaluw	Delichon urbicum	2
Huismus	Passer domesticus	2
Bosuil	Strix aluco	2
Grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea	2
Ooievaar	Ciconia ciconia	2
Slechtvalk	Falco peregrinus	2
Boomvalk	Falco subbuteo	3
Torenvalk	Falco tinnunculus	3
Ransuil	Asio otus	3
Havik	Accipiter gentilis	3
Rode wouw	Milvus milvus	3
Zwarte wouw	Milvus migrans	3
Wespendief	Pernis apivorus	3
Raaf	Corvus corax	3

Vogels waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie
Bijeneter	<i>Merops apiaster</i>	4
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	4
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	4
Grauwe klauwier	<i>Lanius collurio</i>	4
Grutto	<i>Limosa limosa</i>	4
Ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	4
Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	4
Kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	4
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	4
Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	4
Ringmus	<i>Passer montanus</i>	4
Roerdomp	<i>Botaurus stellaris</i>	4
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	4
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	4
Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	4
Wulp	<i>Numenius arquata</i>	4
Zomertortel	<i>Streptopelia turtur</i>	4
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	4

Bijlage 4 Lijst van vrijgestelde soorten

In Limburg zijn een aantal soorten geheel vrijgesteld of vrijgesteld in een bepaalde periode.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Vrijstelling
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Hele jaar
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Hele jaar
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Hele jaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Hele jaar
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Hele jaar
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Hele jaar
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Maart t/m april en juli t/m november
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Hele jaar
Haas	<i>Lepus europeus</i>	Hele jaar
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Hele jaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Hele jaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Hele jaar
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Hele jaar
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	Hele jaar
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Hele jaar
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Hele jaar
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Hele jaar
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Hele jaar
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Hele jaar
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Hele jaar
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Hele jaar
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Hele jaar
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Hele jaar
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Hele jaar
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Juli t/m september
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	Hele jaar
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	15 augustus t/m 15 oktober
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	Hele jaar
Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>	Hele jaar

Klement Rentmeesters.

Liefde voor monumenten en landgoederen.

Makelaardij

Beheer en exploitatie

Herbestemming

Subsidies

Grondzaken

www.klement2.com